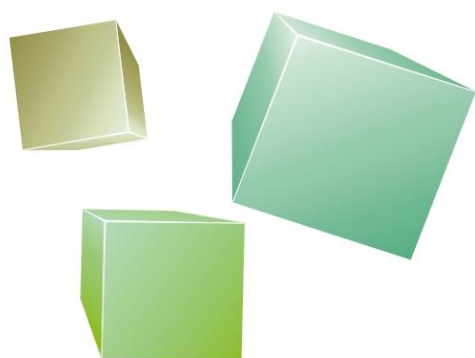

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
65-954 Zielona Góra, ul. Spokojna 1
www.stat.gov.pl/zg
tel. 68 32 23 112, fax 68 32 536 79

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM W IV KWARTALE 2012 R.

Opracowanie merytoryczne:
Elżbieta Kaliszewska

Opracowanie graficzne:
Marek Bartoszewicz

Podstawowe pojęcia i definicje

Ludność aktywna zawodowo – tzw. siła robocza; wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie poniższymi definicjami.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały pracę przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do grupy pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami - zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczone do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na International of Status In Employment (ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,

- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Do pracowników najemnych zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do pracujących na własny rachunek zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Bezrobotni, według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do grupy bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej kategorii) w liczbie aktywnych zawodowo (ogółem lub danej kategorii).

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w **IV kwartale 2012 r.**

U W A G A: Do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej – do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

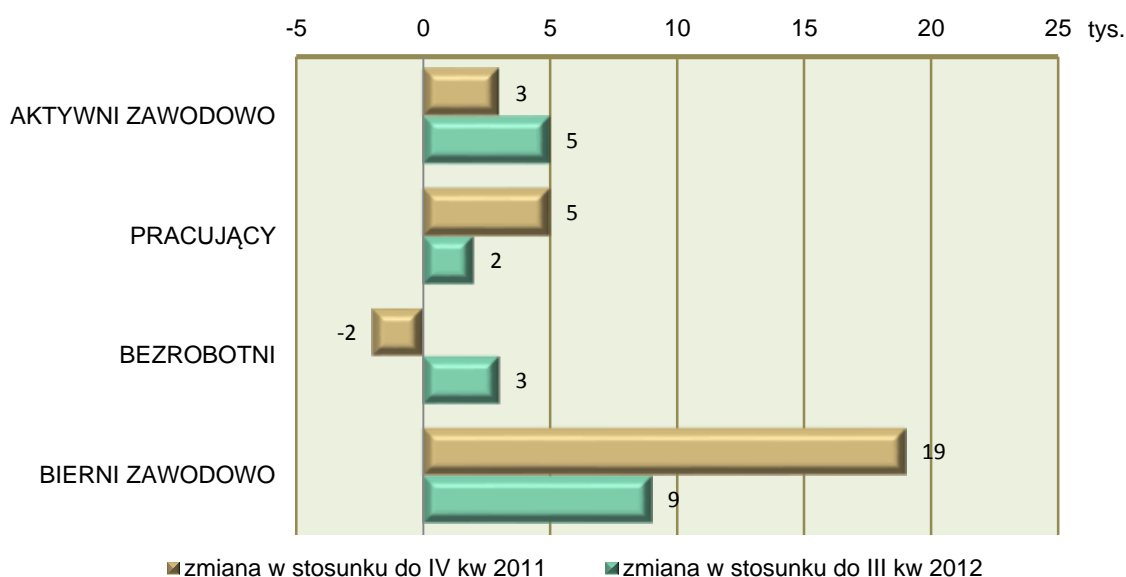
Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości podanych w rubrykach „ogółem” – wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	IV kwartał 2011	III kwartał 2012	IV kwartał 2012
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,0	54,3	53,9
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,8	49,6	49,0
Aktywni zawodowo w tys.	448	446	451
pracujący w tys.	405	408	410
bezrobotni w tys.	43	38	41
Bierni zawodowo w tys.	366	376	385
Stopa bezrobocia w %	9,6	8,5	9,1

Zmiany na rynku pracy w IV kwartale 2012 r.

1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2012 r.

W IV kwartale 2012 r., zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie lubuskim liczyła 451 tys. osób, (z tego 410 tys. pracujących i 41 tys. bezrobotnych), a biernych zawodowo 385 tys. osób.

W porównaniu z IV kwartałem 2011 r., zwiększyła się liczba osób aktywnych zawodowo o 3 tys., tj. o 0,7%, wzrosła także populacja biernych zawodowo o 19 tys. osób, tj. o 5,2%. W obrębie populacji aktywnych zawodowo odnotowano wzrost liczby pracujących o 5 tys., tj. o 1,2%, natomiast liczba bezrobotnych spadła o 2 tys., tj. o 4,7%.

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2012 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
Ogółem	451	410	41	385
mężczyźni.....	250	228	22	155
kobiety	201	182	19	230
Miasta.....	311	280	32	246
Wieś	140	131	9	139

W stosunku do III kwartału 2012 r., wzrosła zarówno liczba osób aktywnych zawodowo o 5 tys. osób, tj. o 1,1%, jak i populacja biernych zawodowo o 9 tys. osób, tj. o 2,4%.

Wśród aktywnych zawodowo populacja pracujących wzrosła o 2 tys. osób, tj. o 0,5%, a populacja bezrobotnych o 3 tys., tj. o 7,9%.

W IV kwartale 2012 r., na 1000 osób pracujących przypadało 1039 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Zarówno rok wcześniej, jak i w ujęciu kwartalnym, obciążenie to było mniejsze i wyniosło odpowiednio 1010 osób i 1014 osób.

W IV kwartale 2012 r., ludność aktywna zawodowo stanowiła 53,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (o 1,1 p. proc. mniej aniżeli w analogicznym okresie 2011 r., i o 0,4 p. proc. mniej w porównaniu z poprzednim kwartałem).

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2011	2012			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			przyrost(+)/spadek(-) w porównaniu do	
				IV kwartału 2011	III kwartału 2012
Ogółem.....	55,0	54,3	53,9	-1,1	-0,4
mężczyźni.....	62,4	61,4	61,7	-0,7	+0,3
kobiety.....	48,0	47,7	46,6	-1,4	-1,1
Miasta.....	56,3	55,9	55,8	-0,5	-0,1
Wieś.....	52,8	51,4	50,2	-2,6	-1,2

Współczynnik aktywności zawodowej dla ludności zamieszkałej w miastach osiągnął poziom 55,8%, a dla mieszkańców wsi 50,2%.

W IV kwartale 2012 r. największą aktywność zawodową wykazywały osoby w wieku 35-44 lata oraz 25-34 lata. Współczynnik aktywności zawodowej dla tych grup wyniósł odpowiednio 84,3% i 84,1%. Najniższy poziom aktywności zawodowej notowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 22,1%. W najmłodszej grupie wiekowej (15-24 lata), współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 33,1%.

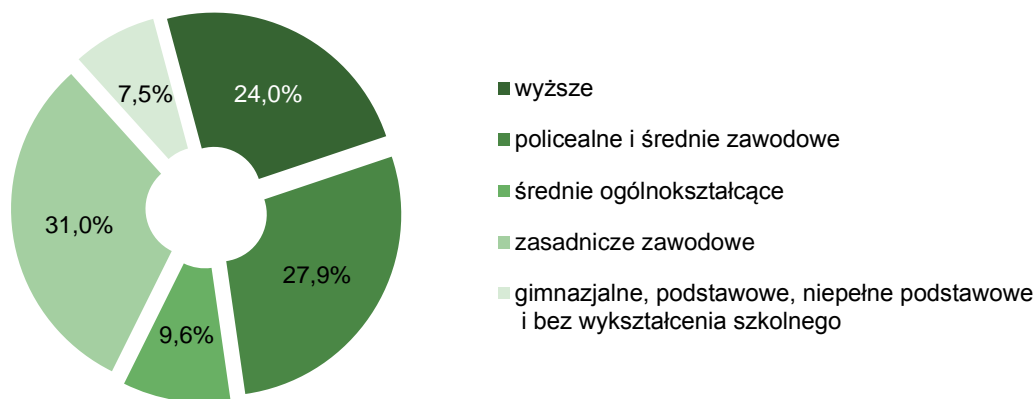
1.1 Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia

W IV kwartale 2012 r., podobnie jak i w minionych, współczynnik aktywności zawodowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym (80,0%). Wysokim poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się także osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (62,7%) oraz zasadniczym zawodowym (61,4%). Najniższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (17,7%).

Tabl. 3. **Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2012 r.**

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo w tys.	Współczynnik aktywności zawodowej w %
Ogółem	451	53,9
wyższe	108	80,0
policealne i średnie zawodowe ...	126	62,7
średnie ogólnokształcące	44	55,0
zasadnicze zawodowe	140	61,4
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	34	17,7

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej aktywnej zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2012 r.

2. Pracujący

W omawianym kwartale w województwie lubuskim populacja pracujących liczyła 410 tys. osób i zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 5 tys., tj. o 1,2%.

Wzrost liczby pracujących odnotowano w populacji mężczyzn (o 4 tys. osób, tj. o 1,8%), jak i kobiet (o 1 tys., tj. o 0,6%). Spośród ogółu pracujących 280 tys. stanowili mieszkańcy miast, a ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 68,3% (wzrost w skali roku o 1 tys. osób, tj. o 0,4%). Liczba osób pracujących mieszkających na wsi wyniosła 131 tys. (o 5 tys. osób, tj. o 4,0% więcej niż przed rokiem).

Podobne tendencje zaobserwowano w porównaniu z poprzednim kwartałem – liczba pracujących zwiększyła się o 2 tys. osób, tj. o 0,5%. W populacji mężczyzn liczba pracujących wzrosła o 4 tys., tj. o 1,8%, a wśród kobiet odnotowano spadek o 2 tys., tj. o 1,1%. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – wśród mieszkańców miast liczba pracujących wzrosła o 12 tys. osób, tj. o 4,5%, natomiast liczba pracujących mieszkańców wsi zmniejszyła się o 9 tys., tj. o 6,4%.

Tabl. 4. **Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej**

Wyszczególnienie	2011	2012			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			przyrost(+)/spadek(-) w porównaniu do	
				IV kwartału 2011	III kwartału 2012
Ogółem	49,8	49,6	49,0	-0,8	-0,6
mężczyźni	56,1	56,6	56,3	+0,2	-0,3
kobiety	43,6	43,2	42,2	-1,4	-1,0
Miasta	50,8	51,0	50,3	-0,5	-0,7
Wieś	47,5	47,3	47,0	-0,5	-0,3

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. ukształtował się na poziomie 49,0% i był niższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, jak i w odniesieniu do poprzedniego kwartału odpowiednio o 0,8 p. proc. i o 0,6 p. proc.

W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się wśród populacji mężczyzn (o 0,2 p. proc.), natomiast pośród kobiet odnotowano jego spadek (o 1,4 p. proc.). W ujęciu rocznym obniżył się on o 0,5 p. proc. zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi.

2.1. Pracujący według statusu zatrudnienia

W IV kwartale 2012 r. w charakterze pracowników najemnych pracowało 348 tys. osób (tj. 84,9 % ogółu pracujących), a ich liczba zmniejszyła się o 8 tys., tj. o 2,4% w stosunku do IV kwartału 2011 r. Spadek wystąpił także wśród pracodawców i pracujących na własny rachunek (z 59 tys. do 56 tys.).

W analizowanym kwartale populacja pracowników najemnych, wykonujących pracę stałą liczyła 247 tys. osób i była większa w porównaniu z sytuacją sprzed roku o 8 tys. osób, tj., o 3,3%. Pracę najemną na czas określony wykonywało 102 tys. osób, tj. o 1,0% więcej niż przed rokiem.

W grupie osób, wykonujących pracę najemną większość stanowili mężczyźni (53,4% ogółu pracujących najemnie, tj., o 0,1 p. proc. mniej niż przed rokiem). Mężczyźni stanowili również większość pracujących najemnie w sektorze prywatnym (59,4% wobec 59,9% przed rokiem). Odmienne przedstawiała się sytuacja wśród pracowników najemnych w sektorze publicznym, w którym kobiety stanowiły 60,0% ogółu pracujących (61,0% przed rokiem).

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, większość osób pracujących najemnie mieszkała w miastach (71,0% ogółu pracujących).

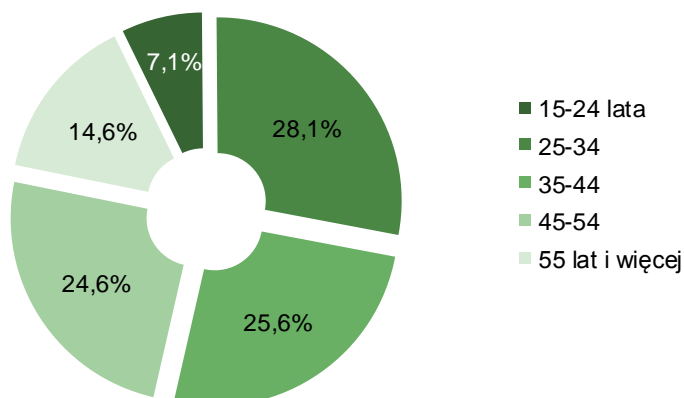
Tabl. 5. **Pracujący według statusu zatrudnienia w IV kwartale 2012 r.**

Wybrane kategorie statusu zatrudnienia	Pracujący najemnie			Pracodawcy i pracujący na własny rachunek
	ogółem	w sektorze		
		publicznym	prywatnym	
	w tys.			
Ogółem	348	110	239	56
praca stała	247	97	150	-
praca na czas określony	102	13	89	-
Mężczyźni.....	186	44	142	41
Kobiety	163	66	97	15
Miasta.....	247	80	166	31
Wieś	102	29	72	25

2.2. Pracujący według wieku

Struktura pracujących według wieku w IV kwartale 2012 r.

Najliczniejszą kategorię pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (28,1%). Wśród osób w wieku 35-44 lata pracujących było 25,6%, a w wieku 45-54 lata 24,6%. Najmniej liczną grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby najmłodsze w wieku 15-24 lata (7,1%) oraz osoby najstarsze w wieku 55 lat i więcej (14,6%).

3. Bezrobotni

W IV kwartale 2012 r., zbiorowość bezrobotnych w województwie lubuskim liczyła 41 tys. osób i zmniejszyła się o 2 tys., tj. o 4,7% w stosunku do IV kwartału 2011 r., natomiast w odniesieniu do III kwartału 2012 r. wzrosła o 3 tys., tj. o 7,9%.

W skali roku spadek bezrobocia odnotowano wśród populacji mężczyzn (o 3 tys. osób, tj. o 12,0%), natomiast liczba bezrobotnych kobiet wzrosła (o 1 tys. osób, tj. o 5,6%). Wśród mieszkańców wsi odnotowano spadek liczby bezrobotnych (o 5 tys. osób, tj. o 35,7%), a w miastach wzrost (o 2 tys. osób, tj., o 6,7%).

W odniesieniu do poprzedniego kwartału, zwiększyła się liczba bezrobotnych mężczyzn (o 3 tys., tj. 15,8%), natomiast liczba bezrobotnych kobiet pozostała na takim samym poziomie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, wzrost bezrobocia wystąpił w mieście (o 7 tys. osób, tj. o 28,0%), natomiast na wsi odnotowano spadek (o 3 tys. osób, tj. o 25,0%).

W IV kwartale 2012 r. stopa bezrobocia ogółem kształtowała się na poziomie 9,1% i była niższa od stopy bezrobocia sprzed roku o 0,5 p. proc., natomiast w stosunku do poprzedniego kwartału wzrosła się o 0,6 p. proc.

W skali roku spadek stopy bezrobocia odnotowano w populacji mężczyzn (o 1,2 p. proc.), a w populacji kobiet niewielki wzrost (o 0,5 p. proc.). Stopa bezrobocia zmniejszyła się pośród mieszkańców wsi o 3,6 p. proc., natomiast wzrosła wśród mieszkańców miast o 0,6 p. proc.

Tabl. 6. **Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej**

Wyszczególnienie	2011	2012			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	stopa bezrobocia w %			przyrost(+)/spadek(-) w porównaniu do	
				IV kwartału 2011	III kwartału 2012
Ogółem	9,6	8,5	9,1	-0,5	+0,6
mężczyźni	10,0	7,8	8,8	-1,2	+1,0
kobiety	9,0	9,4	9,5	+0,5	+0,1
Miasta	9,7	8,5	10,3	+0,6	+1,8
Wieś	10,0	7,9	6,4	-3,6	-1,5

W porównaniu z poprzednim kwartałem stopa bezrobocia zwiększyła zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn odpowiednio o 0,1 p. proc. i o 1,0 p. proc. Pośród mieszkańców miast odnotowano wzrost stopy bezrobocia (o 1,8 p. proc.), natomiast wśród mieszkańców wsi spadek (o 1,5 p. proc.).

3.1 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

W IV kwartale 2012 r., podobnie jak w poprzednich okresach, najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób z wykształceniem wyższym (3,7%), a najwyższa wśród osób z wykształceniem

gimnazjalnym i niższym (14,7%). Wysoką stopę bezrobocia odnotowano również wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (13,6%).

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia zmniejszyła się wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 0,9 p. proc. i wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym o 0,2 p. proc.

Spadek stopy bezrobocia odnotowano dla osób z wykształceniem wyższym (zarówno w ujęciu rocznym, jak i kwartalnym o 0,1 p. proc.). Spadek stopy bezrobocia nastąpił także wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – w skali roku o 2,9 p. proc., a w ujęciu kwartalnym o 0,5 p. proc.

Stopa bezrobocia wzrosła wśród osób z wykształceniem ogólnokształcącym – o 0,6 p. proc. w porównaniu z analogicznym kwartałem poprzedniego roku i o 3,6 p. proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem.

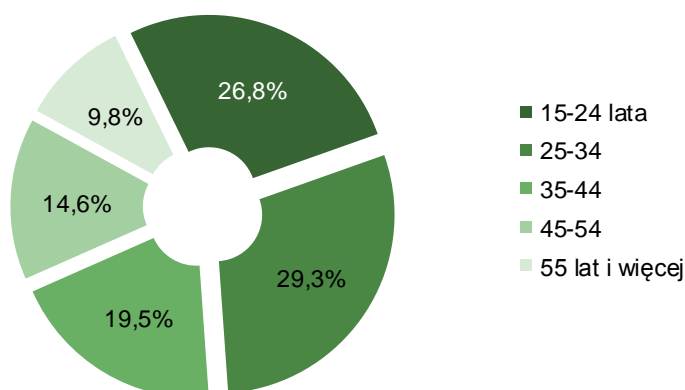
Tabl. 7. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2012 r.**

Wyszczególnienie	Bezrobotni w tys.	Stopa bezrobocia w %
Ogółem.....	41	9,1
wyższe.....	4	3,7
policealne i średnie zawodowe.....	12	9,5
średnie ogólnokształcące.....	6	13,6
zasadnicze zawodowe.....	14	10,0
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia.....	5	14,7

3.2. Bezrobotni według wieku

Najbardziej liczną kategorię wiekową wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,3% ogółu bezrobotnych) oraz 15-24 lata (26,8% ogółu bezrobotnych). Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej (9,8% ogółu bezrobotnych wobec 11,6% w analogicznym okresie roku poprzedniego).

Struktura bezrobotnych według wieku w IV kwartale 2012 r.

4. Bierni zawodowo

Zbiorowość biernych zawodowo w IV kwartale 2012 r., liczyła 385 tys. osób i stanowiła 46,0% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Liczba osób biernych zawodowo zwiększyła się w porównaniu z analogicznym kwartałem poprzedniego roku (o 19 tys., tj. o 5,2%), a także w ujęciu kwartalnym (o 9 tys., tj. o 2,4%).

Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (63,9%). Wśród osób biernych zawodowo przeważały kobiety – 246 tys. osób, tj. 59,7% ogółu biernych zawodowo.

W IV kwartale 2012 r., spośród ogółu biernych zawodowo 42,9% stanowiły osoby, które nie podejmowały pracy z powodu przebywania na emeryturze (przed rokiem – 43,2%). Kolejnymi przyczynami bierności zawodowej były: choroba lub niepełnosprawność – 19,0%; nauka i uzupełnianie kwalifikacji – 18,2%; inne powody osobiste lub rodzinne – 6,0% (rok wcześniej udziały te wynosiły odpowiednio: 19,1%; 18,3%; 4,4%).

Populacja osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy liczyła 20 tys. osób, tj. 5,2% ogółu biernych zawodowo (w IV kwartale 2011 r. – 22 tys. osób, tj., 6,0%).